

OPTİSYENLİK HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 5193
Kabul Tarihi : 22/6/2004
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 26/6/2004 Sayı : 25504
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 43 Sayfa :

BİRİNCİ BÖLÜM*Amaç, Kapsam ve Tanımlar**Amaç*

Madde 1- Bu Kanunun amacı; fertlerin ve toplumun sağlığını korumak üzere, optisyen unvanının kullanılması, optisyenlik mesleğinin icra edilmesi ve optisyenlik müessesesinin açılması ve işletilmesiyle ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun; optisyenlik mesleğini icra etme yetkisini haiz kişiler ile optisyenlik müessesesinin sahip ve işletenleri ile bunların faaliyetlerini kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

Bakanlık: Sağlık Bakanlığını,

Optisyen : Optisyenlik alanında en az ön lisans seviyesinde meslekî eğitim ve öğretim veren yüksek okul mezunu kişiyi,

Gözlükçülük Ruhsatnamesi: Sağlık Bakanlığı tarafından verilen gözlükçülük yapabileceğine dair belgeyi,

Optisyenlik Müessesesi Ruhsatnamesi: Optisyenlik müessesesi açılabilmesi için ilin en yüksek sağlık idaresince verilen belgeyi,

Mesul Müdür: Optisyenlik müessesesinde optisyenlik mesleğinin icra edilmesinden bizatihi sorumlu kişiyi,

İfade eder.

İKİNCİ BÖLÜM*Optisyenlik Mesleğinin İcra Edilmesi**Optisyenlik mesleğini haiz kişiler*

Madde 4- Numaralı (mihraklı) gözlük camı ve gözlük çerçevesi satmak, gözlük montajı ve her türlü reçeteli lens satışı yapmak üzere optisyenlik mesleğini icra edebilmek için, optisyenlik alanında en az ön lisans seviyesinde meslekî eğitim ve öğretim veren yüksek okul mezunu olmak gerekir.

Yurt dışındaki eğitim ve öğretim kurumlarından alınmış diplomalara dayanılarak optisyen unvanını alabilmek ve bu mesleği icra edebilmek için, yurt dışında görülen eğitimin birinci fıkrada belirtilen meslekî eğitime denk olduğunun yetkili makamlarca kabul edilmiş olması şarttır.

Tabipler

Madde 5- Göz hastalıkları uzmanı tabipler optisyenlik müessesesi açarak optisyenlik yapabilirler. Ancak optisyenlik yaptıkları sürece tabiplik yapamazlar.

Optisyenlik uygulamaları

Madde 6- Optisyenler, yalnız koruyucu gözlükleri, güneş gözlüklerini ve göz hastalıkları uzmanı tabipler tarafından verilen reçetelerde yazılı numaralı gözlük camlarını, her türlü lensleri, optik görme gereçlerini ve gözlük çerçevelerini satabilirler.

Optisyenlerin reçetesiz olarak numaralı gözlük camı satmaları, vermeleri veya tavsiye etmeleri, otorefraktometre ve keratometre gibi bilgisayarlı aletler ile olanlar da dahil olmak üzere her nevi göz ve görme muayene ve testleri yapmaları veya müesseselerinde bu işlere yarayan her türlü aletleri ve cihazları bulundurmaları yasaktır.

Optisyenler, gözlük veya gözlük camlarının muayene ve kontrolü veya tamiri konusunda ve reçetelerde yazılı camları çerçevelere takmak ve kişinin gözüne en uygun şekilde uygulamak için gerekli olan aletleri kullanabilirler.

Optisyenler, optisyenlik yaptıkları sürece müesseselerinde başka bir iş yapamaz ve müesseselerini muayenehane gibi kullandıramazlar.

Optisyenlik müessesesinde her türlü kontakt lens uygulanması yasaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Optisyenlik Müesseseleri ile İlgili

Esas ve Usuller

Optisyenlik müessesesi

Madde 7- Optisyenlik müessesesi gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri tarafından açılıp işletilebilir.

Optisyenlik müessesesi açıp işletmek isteyenler, müessesenin açılacağı ilin en yüksek sağlık idaresinden optisyenlik müessesesi ruhsatı almak zorundadırlar.

Mesul müdür

Madde 8- Optisyenlik müessesesi açmış olanlar, müesseselerinde optisyen unvanına sahip bir mesul müdür bulundurmak zorundadırlar.

Optisyenlik müessesesi ruhsatnamesi tek bir müessese için geçerlidir.

7 nci maddede sayılanlar, birden fazla optisyenlik müessesesi açmak isterse, her bir müessese için ayrı optisyenlik müessesesi ruhsatnamesi almak ve ayrı mesul müdür bulundurmak zorundadır.

Mesul müdür tek bir optisyenlik müessesesinde mesul müdürlük görevini yapabilir.

Müessesede bulunma

Madde 9- Optisyenin, mesleğini icra ettiği müessesede bizzat bulunması esastır.

Optisyenler ile göz hastalıkları uzmanı tabipler, vergi mükellefiyetleri ayrı olsa bile, aynı mekânda veya iç giriş kapıları veya iç bağlantıları bulunan müesseselerde birlikte mesleklerini icra edemez. Sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde veya binasının içinde de optisyenlik müessesesi açılmaz.

İstisnalar

Madde 10- Optisyenlik müessesesine sahip ve optisyenlik mesleğini icra etmekte iken;

a) Milletvekili veya belediye başkanı seçilenler ile askerlik hizmeti sebebiyle silah altına alınanlar, bu görev hizmeti süresince,

b) Hürriyeti bağlayıcı ceza ile mahkûm olanlar, cezanın infazı süresince,

c) Hastalık ve sair zorlayıcı sebeplerden dolayı bir aydan fazla müesseselerinin başında bulunamayacak olanlar, bu mazeretleri süresince,

d) Hacir altına alınanlar, vasilerinin talebi üzerine, hacir altında buldukları sürece,

Optisyenlik müessesesi ruhsatı veren makama yazılı olarak bildirmek şartı ile, optisyen unvanını haiz bir kimseyi mesul müdür tayin ederek müesseselerinin faaliyetlerini sürdürebilirler.

Ölüm halinde ise kanuni mirasçıları en çok iki aylık süre içinde mesul müdür tayin etmek zorundadırlar.

Optisyenlik unvanı

Madde 11- Optisyen unvanını haiz olarak müessese açmış olanlar, yalnız optisyen unvanını kullanabilirler. Başka bir unvan kullanmaları veya gerçeğe uymayan reklam yapmaları yasaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt ve Denetim

Kayıt

Madde 12- Optisyenler müesseselerinde mahallin en yüksek sağlık idaresince yaprak adedi tasdikli bir defter tutmaya ve bu deftere sıra numarasıyla ve tarih sırasıyla reçeteleri ve sahiplerinin isimlerini kayda mecburdurlar.

Denetim

Madde 13- Optisyenlik müesseseleri, Bakanlığın ve mahallin en yüksek sağlık idaresinin teftiş ve denetimine tabidirler.

Optisyenler, bu teftiş ve denetimlerde her türlü kolaylığı göstermek, talep edilen bilgileri, müessese kayıt belgesini ve teftiş defterini vermek ve faturalarında optisyenlik müessesesi ruhsatnamelerinin tarih ve sayısını belirtmek zorundadırlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Cezai Hükümler

Madde 14- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/551 md.)

Optisyen unvanını haiz olmadığı hâlde optisyenlik yapanlar veya optisyen olduğunu ilân edenlere otuzbeşbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve müessesesi kapatılır.

Madde 15- (Değişik: 23/1/2008 – 5728/552 md.)

11 inci maddede belirtilen yasaklara uymayanlara yirmibin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

6 ncı maddede zikredilen yasaklar hilafına hareket eden optisyenlere altıbin Türk Lirası idarî para cezası verilir ve üç ay süre ile optisyenlik mesleğini icra etmekten men edilirler.

Bu Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrası ile 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yazılı şarta üst üste iki denetimde de uymadığı belirlenen optisyenler ile 9 uncu maddenin ikinci fıkrası ile 8, 10, 12 ve 13 üncü madde hükümlerine uymayanlara altıbin Türk Lirası idarî para cezası verilir.

6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ve 13 üncü maddelerdeki yasakların tekrarı hâlinde idarî para cezası iki kat olarak uygulanır.

Bu Kanunda yazılı olan idarî yaptırım kararları mahallî mülkî amir tarafından verilir.

ALTINCI BÖLÜM
Geçici ve Son Hükümler

Madde 16- Optisyenlik müesseselerinin açılışına ve sahip olmaları gereken şartlara dair usul ve esaslar ile optisyenlerin yapacağı ilân ve reklamlar, tutacakları defterler ve diğer hususlar Bakanlıkça bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.

Madde 17- 30.12.1940 tarihli ve 3958 sayılı Gözlükçülük Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- (Ek: 28/11/2017-7061/80 md.)

Bu Kanuna tâbi meslek mensupları; mesleki faaliyetlerini geliştirip kolaylaştırmak, meslektaşlar arasında yardımlaşma ve iş birliğini temin etmek ve mesleki ahlâk ve disiplini tesis edip korumak üzere, kamu kurumu niteliğindeki optisyen-gözlükçüler odaları ve Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğini teşkil ederler.

Odalar ile Birliğin teşkili, bunların yurt içindeki ve yurt dışındaki faaliyetleri, organları, organların görevleri, toplantıları, karar alış usulleri, gelirleri, giderleri, seçimi, seçilme yeterlilikleri, seçimlerin yapılış usulü, fesih, tasfiye ve iptale ilişkin hususlar, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatların tespiti, disiplin cezaları ile infaz ediliş usulleri, odalar ve Birlik ile ilgili diğer iş ve işlemlere ilişkin yönetmelik hazırlanır, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alındıktan sonra Resmî Gazete’de yayımlanır.

Geçici Madde 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 30.12.1940 tarihli ve 3958 sayılı Gözlükçülük Hakkında Kanun hükümlerine ve bu Kanunun geçici 3 üncü maddesine göre gözlükçülük ruhsatnamesi sahibi olanlar, gözlükçü unvanıyla optisyenlik mesleğini icra etme hak ve yetkisine sahiptirler ve optisyenlerle aynı sorumlulukları taşırlar. Ancak bunlar optisyen unvanını kullanamazlar.

Geçici Madde 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce gözlükçülük ruhsatnamesini haiz olup aynı mekânda eczacılık ve/veya saatçilik faaliyetlerini birlikte yapanların kazanılmış hakları saklıdır. Bu hakları işyerlerinin nakli halinde de devam eder.

Geçici Madde 3- 21.11.1993 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, en az lise mezunu olup asgari dört yıl süreyle Bakanlıkça ruhsatlı optisyenlik müessesesinde optisyenlik mesleğiyle ilgili olarak çalıştığını, sosyal güvenlik kuruluşlarından alacakları prim dökümleriyle belgelendirenlerden, açılacak altı aylık kurs ve bu kursun sonunda yapılacak sınavda başarılı olanlara gözlükçülük ruhsatnamesi verilir. Bu kurs ve sınav bir defaya mahsus olmak üzere yapılır ve giderleri katılanlarca karşılanır. Bu maddedeki kurs, sınav, bunların giderleri ve sair hususlara ilişkin esas ve usuller Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Geçici Madde 4- (Ek: 6/12/2017-7063/7 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce optisyenlik mesleği ile ilgili olarak faaliyette bulunan dernekler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde genel kurullarını toplayarak Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğinin ilk genel kurulu için meslek mensubu beşer mümessil seçerler.

Birliğin ilk genel kurulu, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde Sağlık Bakanlığının daveti üzerine Ankara’da toplanır ve dokuz üyeli Birlik Merkez Yönetim Kurulunun, beş üyeli Yüksek Disiplin Kurulunun ve üç üyeli Denetleme Kurulunun asıl ve yedek üyelerini seçer.

Birlik Merkez Yönetim Kurulu, seçimden itibaren bir ay içinde toplanarak odalar ile Birliğin yurt içindeki ve yurt dışındaki faaliyetleri, organları, görevleri, toplantıları, karar alış usulleri, gelirleri, giderleri, organlar için seçim, seçilme yeterliliği, seçimlerin yapılış usulü, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatın tespiti, disiplin cezaları ile infaz ediliş usulü, odalar ve Birlik ile ilgili diğer iş ve işlemlerle ilgili yönetmelikleri hazırlar. **(İptal ikinci cümle:Anayasa Mahkemesinin 5/7/2018 tarihli ve E.: 2018/15, K.:2018/78 sayılı Kararı ile)**
⁽¹⁾ (...) 25/1/1956 tarihli ve 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliği Kanununun mali ve idari hükümleri ile disipline ilişkin hükümleri kıyasen uygulanır. Ancak, 6643 sayılı Kanunun 5 inci maddesindeki “yüz elli” sayısı “yüz”, 14 üncü maddesindeki “iki yüz elli” sayıları “yüz”, 51 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki “iki yüz” sayısı “yüz”, (b) bendindeki “beşyüz” sayısı “iki yüz elli”, “ikiyüz” sayısı “yüz”, “yüzelli” sayısı “yetmiş beş” ve (c) bendindeki “beşyüz” sayıları “iki yüz elli” olarak uygulanır. 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e), (h) ve (i) bentleri, 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (d), (n) ve (o) bentleri ile 47 nci maddesi uygulanmaz. 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi “Deontoloji Tüzüğü hükümlerinin ve oda ve Birlik tarafından alınmış mesleki kararların gerektiği şekilde uygulanıp uygulanmadığını belirlemek için, optisyenlerin çalışmalarını denetlemek.” şeklinde uygulanır. 40 ıncı maddedeki meslekten men kararları uygulanmak üzere Sağlık Bakanlığına gönderilir.

Birlik Merkez Yönetim Kurulu en az yüz meslek mensubunun faaliyette bulunduğu yerlerde kurulacak olan optisyen-gözlükçüler odalarının faaliyette bulunacağı iller ile yüzden az meslek mensubunun faaliyette bulunduğu illerin oda bölgelerini tespit ederek odaların kuruluşunu karara bağlar.

(1)Anayasa Mahkemesinin 5/7/2018 tarihli ve E.: 2018/15, K.:2018/78 sayılı kararı ile “Bu yönetmelikler Sağlık Bakanlığının uygun görüşüyle seçimden itibaren iki ay içinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulur.” cümlesi iptal edilmiştir.

Oda kurulan illerde ve bölgelerde faaliyette bulunmakta olan meslek mensupları, odaların kuruluşundan itibaren üç ay içinde odaya kayıt olmak zorundadır. Odalar, Birlik Merkez Yönetim Kurulunun yapacağı tebligattan itibaren bir ay içinde genel kurullarını toplayarak yönetim kurulu, disiplin kurulu ve denetim kurulu yeleri ile Birlik Genel Kurulunda kendilerini temsil edecek olan mümessillerini seçerler.

Yrrlge konulacak yönetmelik uyarınca yapılacak ilk Birlik Genel Kurulunda bütün seçimler yenilenir.

Madde 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yrrlge girer.

Madde 19- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**5193 SAYILI KANUNA EK VE DEĐİŐİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YRRLGE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR LİSTE**

DeđiŐtiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	5193 sayılı Kanunun deđiŐen veya iptal edilen maddeleri	Yrrlge Giriş Tarihi
5728	14, 15	8/2/2008
7061	EK MADDE 1	5/12/2017
7063	Geçici Madde 4	20/12/2017